

ech gesinn, hei spillt erëm déi berüümte Logik 31 géint 29. Da musst Dir dat maachen. Mir huelen dat zur Kenntnis. A mir wëllen och, ...

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Gilles Roth (CSV), interpellateur.**- ... dass dës Motioun zur Ofstëmmung kënn. Mir si méi konstruktiv, well mir soen, dass an Ärer Motioun Usätz sinn, déi gutt sinn, mee déi ëmfaassen net dat Ganzt. An duerfir wäert d'CSV-Fraktioun sech bei Ärer Motioun dann net an déi Logik 31 géint 29 do stellen, mee mir soen: „Mir enthalen eis do.“ Mir soen: Dat ass e gudden Usaz, et geet an déi richtig Richtung, mee mat deem Rapport externe indëpendant wier déi Missioun méi wäit gaangen am Interesse vun allen Acteuren.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Roth. Dann huet den Här Sven Clement d'Wuert gefrot.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Jo. Merci, Här President. Bon, als Éischt emol, ech verstinn dat Sech géint-extern-Rapporte-wiere wierklech net méi. Wann d'Oppositioun ee freet, heescht et: „Nee.“, „Op kee Fall!“, „Wou géife mer hikommen, wa mer eppes extern géife préiwe loosse? Mir hu jo all d'Capacités, fir et ze maachen.“ An da lauschte ren ech d'Ried zur Lag vun der Natioun, wou de Premierminister eis ganz hougereg hei seet, datt mer d'Covidkris géifen extern kucke loosse. D'Ges-tioun vun der Covidkris soll also elo souguer vun der OECD gekuckt ginn! Net vun engem Rapporteur hei zu Lëtzebuerg, net vun iergendengem Auditeur, mee tatsächlech direkt vun der OECD! Fir dann och an enger Peerreview ze kucken, ob mer do gutt sinn, ob mer schlecht waren, wéi mer eis dann do positionéieren.

Dat heescht, extern Evaluatioun si gutt, wann d'Regierung fënn, datt se sech do wëllt préiwe loosse. Se fanne se manner gutt, wann et dann ëm d'Pisa-

Resultater, och vun der OECD, geet. A si sinn net gutt, wann d'Oppositioun se freet. Dat ass eng Logik, déi reng parteipolitesch gedriwwen ass an net am Interêt vun der Saach. Dofir mengen ech, datt et wichteg wär, déi Motioun hei ze stëmmen. Ech kann lech awer och elo scho soen: D'Piraten wäerten déi zwou Motiounen haut stëmmen, well et geet eis drëm, datt eppes geschitt! Et geet eis net drëm, Scholdzouweisungen ze maachen. An ech mengen och net, datt déi éischt Motioun iergendeng Scholdzouweisung beinhalt. Et geet wierklech drëm, datt ee sech extern evaluéiere léisst; eppes, wat d'Regierung jo do, wou et hinne passt, selwer fuerdert a mécht, an do, wou d'Oppositioun et proposéiert, einfach mat enger Hand ewechwëscht. Ech fannen dat schued. Ech verstinn dat net. Mir denken net an där Logik. Dofir stëmmen mir déi zwou mat.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement.

Et ass keng weider Wuertmeldung méi do, soudatt mer kënnen zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 1 kommen.

Vote sur la motion 1

D'Ofstëmmen fänkt un.

Duerno de Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. D'Motioun Nummer 1 ass mat 28 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmme ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la motion est rejetée par 29 voix pour et 31 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Octavie Modert), Paul Galles (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), Léon Gloden (par M. Jean-Marie Halsdorf), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies,

Georges Mischo (par M. Gilles Roth), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gusty Graas), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par Mme Stéphanie Empain), Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

Motion 2

Da kéime mer zur Motioun Nummer 2. Dat ass déi Motioun, déi vum Här Dan Biancalana deposéiert ass ginn. Wëllt nach een dozou d'Wuert ergräifen? Dat ass net de Fall.

Da kënnen mer zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 2 kommen.

Vote sur la motion 2

D'Ofstëmmen fänkt un.

De Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. D'Motioun Nummer 2 ass mat 33 Jo-Stëmme bei 4 Nee-Stëmme an 22 Abstentiounen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : la motion est adoptée par 33 voix pour, 4 voix contre et 23 abstentions.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gusty Graas), MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par Mme Stéphanie Empain), Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Françoise Hetto-Gaasch), Paul Galles (par M. Jean-Paul Schaaf), Léon Gloden (par M. Jean-Marie Halsdorf), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Gilles Roth), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Domat si mer um Enn vun der Sitzung ukomm.

D'Chamber kënn muer de Mëtten um 14.00 Auer nees zesummen. D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 19.09 heures.)

Mercredi 20 octobre 2021

SÉANCE 07

Édition spéciale sur la proposition de révision de la Constitution n° 7575 concernant la Justice, cf. Annexe au compte rendu des séances publiques n° 15 - Session ordinaire 2020-2021

SÉANCE 08

Présidence : M. Fernand Etgen, Président | M. Mars Di Bartolomeo, Vice-Président

Jeudi 21 octobre 2021

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique

- M. Fernand Etgen, Président

2. Heure d'actualité de la sensibilité politique déi Lénk au sujet de l'avenir du centre thérapeutique « Syrdall Schlass »

- Exposé : Mme Nathalie Oberweis

- Débat : M. Jean-Marie Halsdorf - Mme Carole Hartmann - Mme Cécile Hemmen (intervention de M. Mars Di Bartolomeo) - M. Marc Hansen - M. Jeff Engelen - M. Sven Clement

- Prise de position du Gouvernement : Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé - Mme Nathalie Oberweis (parole après ministre) – Mme la Ministre Paulette Lenert

3. Dépôt d'une motion par M. Jeff Engelen

- Exposé : M. Jeff Engelen

- M. Fernand Etgen, Président (interventions de M. Sven Clement et M. Marc Goergen)

4. Interpellation de M. Gusty Graas au sujet de la réduction des risques d'inondations

- Exposé : M. Gusty Graas (intervention de M. Michel Wolter)

- Débat : M. Michel Wolter (interventions de M. Gusty Graas et parole pour fait personnel) (interventions de M. Mars Di Bartolomeo et M. Claude Haagen) - Mme Cécile Hemmen - M. François Benoy (dépôt de la motion 1) - M. Fred Keup - Mme Myriam Cecchetti - M. Marc Goergen

- Prise de position du Gouvernement : Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable

- Motion 1 : M. Marc Goergen - M. Michel Wolter - M. Fred Keup (interventions de M. Sven Clement et M. Marc Goergen) - M. François Benoy

- Vote sur la motion 1 (adoptée)

5. 7775 - Projet de loi portant modification :

1° de la loi modifiée du 2 septembre 2011 portant réorganisation de la Chambre des Métiers et modifiant la loi du 26 octobre 2010 portant réorganisation de la Chambre de Commerce ;

2° de la loi modifiée du 4 avril 1924 portant création de chambres professionnelles à base électorale ;

3° de la loi modifiée du 26 octobre 2010 portant réorganisation de la Chambre de Commerce

- Rapport de la Commission des Classes moyennes et du Tourisme : M. Guy Arendt

- Discussion générale : M. Marc Spautz - Mme Simone Beissel - Mme Tess Burton - Mme Chantal Gary - M. Fernand Kartheiser - Mme Myriam Cecchetti - M. Sven Clement

- Prise de position du Gouvernement : M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes

- Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

6. Motion de M. Jeff Engelen relative aux mesures sanitaires en vigueur pour les élèves et le personnel enseignant des écoles de musique des communes

- Discussion générale : M. Gilles Baum (intervention de M. Michel Wolter) - M. Marc Goergen - M. Fernand Kartheiser (retrait de la motion) - M. Sven Clement

Au banc du Gouvernement se trouvent : Mme Carole Dieschbourg, Mme Paulette Lenert et M. Lex Delles, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 14.07 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech maachen d'Sitzung op.

2. Heure d'actualité de la sensibilité politique déi Lénk au sujet de l'avenir du centre thérapeutique « Syrdall Schlass »

D'Chamber féiert de Mëtten eng Aktualitéitsstonn iwwert d'Zukunftsperspektive vum Syrdall Schlass. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Jean-Marie Halsdorf, d'Madamm Carole Hartmann, d'Madamm Cécile Hemmen, den Här Marc Hansen, den Här Jeff Engelen an den Här Sven Clement.

An d'Wuert huet elo déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis als Vertrieederin vun der politescher Sensibilitéit déi Lénk. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Exposé

■ **Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk).**- Merci, Här President. Et ass komesch, hei als Éischt ze

schwätzen. An ech sinn awer elo ganz frou, dass d'Ministesch grad ukënn. Genau. Op jidde Fall freeën ech mech, iwwert d'Syrdall Schlass mat lech ze schwätzen. Den Therapiezentrum fir Drogésüchtger zu Manternach am Syrdall-Schlass ass eenzegarteg. Et ass déi eenzeg Therapie hei am Land, déi Drogésüchtgen eng stationär Behandlung ubitt, déi net just medezinnesch ass. Manternach ass kee Spidol, mee eng Plaz, wou Leit mat Suchtproblemer kënnen an engem sécheren Ëmfeld liewen an den normalen Alldagsaktivitéiten nogoen.

Säit 40 Joer gëtt et dës Therapie, déi ganzheetlech ass an an e puer Voleten opgedeelt ass. Aarbechts-therapie gëtt et, Konschttherapie, Kreativatelieren, Gruppentherapie an individuell psychologesch Betreierung, betreit Wunnen, gemeinschaftlecht Kache mat Produiten aus dem gemeinschaftleche Gaart, Déierentherapie an esou weider. Et héiert sech ganz schéin a ganz ganzheetlech un.

Elo muss ee kucken: Prinzipiell sollen d'Patiente léieren, Verantwortung fir sech selwer ze iwwerhuelen, andeems och Verantwortung fir d'Kollektiv soll matgedroe ginn. D'Openthaltsdauer vun de Patienten ass an der Moyenne 8 Méint; verschidde Patiente bleiwen awer och emol bis zu 15 Méint.

Dat, wat ech lech grad beschreiwen, ass, wéi et am Moment ass oder wéi et bis elo zumindest war.

Et kommen ëmmer erëm och emol Patienten dohin-ner, déi réckfällig ginn, déi also e bësselche kommen a ginn an ëmmer erëm erëmkommen. Dat gehéiert dozou an deem Bëraich.

D'Erfahrungen um Terrain deiten drop hin, dass, wat d'Therapiezeit méi laang ass, wat se méi wirksam ass. Deen Echo hu mir vum Terrain kritt. D'Patiente vu Manternach brauchen heiansdo e puer Uleef, fir sech erëm an engem gereegelten Alldagsliewe kënnen ze integréieren. Dat heescht all Dag matzäiten opstoen, eng Aarbecht fannen, eng Wunneng fannen, akafe goen, sech ëm de Stot këmmen, sozial Kontakter ausserhalb vun der Marginalitéit opbauen, säin Ausgesi fleeen, sech erëm eng gesond Liewenshygiène ugewinnen an esou weider.

Dat alles ass net esou evident, wann een um Rand vun der Gesellschaft leeft a gelieft huet, an et gëtt och ëmmer manner evident, wat ee méi laang an esou enger Situatioun war a wat d'Ongläichheeten an der Gesellschaft ëmmer weider wuessen.

Här President, esou eng Therapie ass kee Wonner-mëttel, si ass eng Begleedung. Si kann net on-

ofhängeg vun anere Mëtteleen a sozialen Dëngscht-leeschtinge gräifen. Ausserhalb vum Therapiezen-trum musse Rechter gëllen, wéi d'Recht op Wunnen, d'Recht op Ausbildung, d'Recht op Aarbecht, d'Recht op Gesondheet, Zougang zu ëffentlechen Transportmëtteleen an esou weider.

Esou eng Therapie wéi déi, déi bis ewell zu Manternach am Syrdall Schlass ugebuede gouf, ass och net esou ausgeluecht, dass se kuerzfristeg wierke kann a kuerzfristeg Resultater opweise kann. Et ass eng Therapie, déi iwwer laang Zäit hir Friichten dréit. Hei gëtt sech Zäit geholl fir d'Patienten. En direkte „return on investment“ kann ee sech vun esou enger Therapie net erwaarden, an dat soll och kee sech erwaarden.

Mir mengen: Mat der Gesondheet mécht ee kee Profit a bei der Gesondheet spuert een och net. Dat schéngt awer, an dat ass déi grouss Fro, déi Erwaardung ze sinn, déi priméiert bei der geplangter therapeutischer Ëmstrukturéierung am Syrdall Schlass zu Manternach. An dat ass och de Grond, firwat mir dës Heure d'actualité ugefrot hunn. Mir wëllte méi Informatiounen iwwert dës Wandel a wëssenschaftlech Erkenntnisser, déi dës Er-ëmstrukturéierung zugronn leien.